

Ambitie en durf voor Gent

Verkiezingen brengen telkens weer verandering met zich mee. En dat is maar goed ook. Elk nieuw bestuur wordt gedreven door dromen en ambities om de Gentenaars dichter bij elkaar te brengen en om de schoonste stad van Vlaanderen nog mooier, ondernemender, groener en socialer te maken. Een nieuw bestuur betekent dan ook telkens zowel een breuk met het verleden als een voortzetting van het geleverde werk.

Deze nota vormt een gemeenschappelijke basis die zal leiden tot een bestuursakkoord. Niet door alles in een grote pot te gooien en stevig door elkaar te schudden tot enkel een grijze brij overblijft. En evenmin door op een apothekersschaaltje een voorstel van de ene partij af te wegen tegen een idee van de andere partij. Dat is niet hoe we in Gent aan politiek doen.

We verenigen het beste van alle partijen in een ambitieus project voor Gent en de Gentenaren. Een project waar niet alleen politici hun schouders onder zetten, maar dat ook burgers, verenigingen en bedrijven actief betreft om samen de stad te maken. Een project dat niet enkel kijkt naar wie succesvol is, maar ervoor zorgt dat wie het moeilijk heeft de nodige kansen krijgt om volwaardig Gentenaar te zijn. Een project dat kijkt naar elke Gentenaar en dat geen genoegen neemt met het haalbare, maar dat bakens verzet en een voorbeeld wil zijn voor andere Europese steden.

Gentenaars zijn terecht fier op hun stad. Laten we samen oplossingen uitwerken voor de uitdagingen die elke dag opnieuw op ons afkomen. Met zijn allen maken we van Gent ook de komende zes jaar de schoonste en wijste stad van Vlaanderen. Laten we dat nu gewoon doen, want Gent is wat we delen.

Filip Watteuw en Mathias De Clercq

Gent, 30 november 2018

1. Vooruit met Gent

We kiezen resoluut voor een positieve, gedreven en open bestuursstijl. Een bestuur dat de omgeving creëert voor een stevige economische basis en volop inzet op duurzame transitie en de strijd tegen armoede. Een bestuur dat kiest voor een leefbare, kwaliteitsvolle omgeving met jobs nabij. Een bestuur dat moedige politieke keuzes maakt en zich daarbij baseert op feiten en samenspraak. Een bestuur dat werkt aan dialoog en ontmoeting met burgers, ondernemingen, organisaties, alsook wijken zelf tools in handen geeft.

Wij willen een positief bestuur dat zichzelf in vraag durft te stellen en zich laat uitdagen, steeds op een constructieve, hoffelijke en inclusieve manier. Zonder in te boeten op het rebelse karakter van onze stad. De Gentenaars vormen samen een levende stad, een stad die experimenteert en die ruimte biedt voor een *living lab*. We willen vooruit met Gent. We blijven investeren in kwaliteit voor de Gentenaar en een steeds betere leefomgeving. We willen dat samen met alle Gentenaren doen.

We bewaren het budgettair evenwicht en plannen daartoe geen belastingverhoging.

De ruimte waarbinnen de stad evolueert is schaars en beperkt. Het vergt creativiteit en nieuwe inzichten om in te spelen op de noden van morgen. We kiezen voor een stads- en economische planning en mobiliteit die hand in hand gaan en niet als parallelle circuits lopen. We nemen als stad hierin het voortouw, maar vragen ook aan de andere overheden om ons daartoe de nodige tools te geven. Gent is een ambitieuze en toekomstgerichte stad.

Iedereen moet volwaardig deel kunnen zijn van onze stad. Onder andere onderwijs en emancipatie bieden Gentenaars de kans om hun plek te vinden. We waarborgen de sociale grondrechten voor alle Gentenaars.

Gent is een superdiverse stad. Iedereen moet zichzelf ten volle kunnen ontplooiën en actief deelnemen aan het leven in Gent. We zijn allemaal anders, we zijn allemaal Gentenaar. De dynamiek in onze buurten, wijken en deelgemeenten is een grote troef en geeft kleur aan de stad.

De grote groei van onze stad brengt positieve dynamiek met zich mee, maar ook grote uitdagingen: wonen, economie, duurzaamheid, klimaat, ongelijkheidskloof, armoede en samenleven. Met moedige keuzes deze uitdagingen aanpakken verhoogt de leefkwaliteit in onze stad.

De Gentenaar staat centraal voor ons. De Stad wordt een wendbare en slagkrachtige organisatie die efficiënt en doelgericht kan inspelen op onze Gentse samenleving die voortdurend in beweging is.

2. Besturen in samenwerking en dialoog

Gent is een open en vooruitstrevende stad die haar inwoners actief wil betrekken bij het beleid, een participatieve democratie waardig. We houden daarom de bestaande adviesorganen tegen het licht om ze te versterken waar nodig en bekijken ook op welke andere manieren de Gentenaar mee het beleid kan maken. Zo organiseren we rond brede maatschappelijke thema's een heus stadsdebat, en we zetten burgerkabinetten op voor plannen met een grote impact. Gentenaars krijgen medezeggenschap over grote thema's die de Gentenaars bezighouden, zoals stadsvernieuwingsprojecten op buurt- en wijkniveau.

Participatie en inspraak moeten altijd breed en laagdrempelig zijn. Wijken krijgen een bijzondere rol. Zo introduceren we een burgerbegroting die Gentenaars zelf keuzes en prioriteiten laat maken over de inzet van middelen in hun wijk. Wijken kunnen voortaan ook discussiepunten op de agenda van de gemeenteraad zetten als ze daarvoor voldoende steun verzamelen.

Stad Gent wil een geëngageerde partner zijn van burgers die eigen initiatieven ontwikkelen in zogeheten *commons*, diensten die gecreëerd worden door een gemeenschap maar die geen publieke of private eigendom zijn. Een *Staten-Generaal van de Commons*, een overlegorgaan tussen de verschillende burgercollectieven, kan hierover zeer nuttige adviezen geven aan de gemeenteraad.

Het stadsbestuur beschouwt het middenveld als een belangrijke partner. We laten ons inspireren door goede voorbeelden uit het buitenland en heeft de ambitie om zelf een bron van inspiratie te zijn voor andere steden. Niet alleen door wat we doen, maar ook door hoe we het doen: we streven een goede relatie na met andere overheden zoals buurgemeenten, provincie, de Vlaamse en de federale overheid. We beschouwen deze overheden als partners om de uitdagingen aan te pakken die het stadsbestuur en de Gentenaars ervaren. We zetten volop in op het aantrekken van investeringen. We bundelen de Gentse politieke krachten over meerderheid en oppositie heen in grote stadsdossier en om bij de Vlaamse en federale overheden de Gentse dossiers te verdedigen.

We zetten de vernieuwde rol van de voorzitter en de ondervoorzitter van de gemeenteraad in om de politieke besluitvorming dichterbij de Gentenaars te brengen, onder andere door in te zetten op inspraaktrajecten via de raad en door uit het stadhuis te treden.

Transparantie, betrokkenheid, maatwerk, klantvriendelijkheid, participatie en data-gedreven werken vormen dan ook de basis voor dit nieuwe Gentse stadsbestuur. We evolueren van passieve openbaarheid van bestuur naar actieve openbaarheid.

3. Woonbeleid op maat

Gent is een populaire stad om in te wonen en te studeren. Maar dat zorgt voor een grote druk op de Gentse woningmarkt in al zijn segmenten. Daardoor komen er gaten in het aanbod naar verschillende groepen in onze stad en blijven de prijzen op de woonmarkt stijgen. De recente omgevingsanalyse toont goed aan hoe groot de nood is en hoe scherp die zal stijgen.

Het stadsbestuur stelt ambitieuze doelen en maakt van wonen een prioriteit. Daarom zetten we bijkomende middelen en mensen in, en bundelen we alle krachten en partners in onze stad. Een woonbeleid dat flexibel is en inspeelt op reële noden moet zich kunnen baseren op feitelijke gegevens. Hiertoe actualiseren we de woonstudie. We willen eveneens beter zicht krijgen op aantal en soorten woningen, alsook op de kwaliteit ervan. We investeren 90 miljoen euro in het woonbeleid. We zoeken hiervoor ook externe middelen, en betrekken hierbij ook privé-investeerders.

We willen aangepaste antwoorden vinden op deze woonneed. Daarbij bekijken we voor alle groepen en segmenten wat het beste helpt. Door maatwerk en rechtszekerheid te bieden, bundelen we de aanwezige krachten in de stad om de kwaliteit van bestaande woningen te verhogen. We maken woningen op de privémarkt beter betaalbaar en verhogen het aantal sociale woningen.

We maken werk van meer woningen, in de eerste plaats voor die groepen voor wie het woonaanbod op dit moment niet aan de noden beantwoordt. Zo hebben we specifiek aandacht voor woningen voor gezinnen met kinderen.

Voor de middengroepen en hogere inkomens onderzoeken we hoe vraag en aanbod op de woningmarkt via passende stedenbouwkundige maatregelen, overleg met de vastgoedsector en initiatieven van sogent beter in evenwicht gebracht kan worden. Onze focus ligt vooreerst op de grote woonneed bij mensen met een laag inkomen. We zetten sterk in op sociale woningen en op bijkomende, degelijke en eenvoudige huurwoningen op de privémarkt. Ook hier speelt sogent een belangrijke rol.

Voor de laagste-inkomensgroepen moeten er meer kwalitatieve sociale woningen beschikbaar komen. Dat vraagt een evenwichtige en gelijktijdige inzet van bijkomende budgetten voor onderhoud, renovatie, vervangingsbouw en nieuwbouw. We nemen als stad onze verantwoordelijkheid op, maar vragen ook met aandrang dat de Vlaamse overheid het financieringsmodel voor sociale woningbouw en de gewestelijke sociale correcties herbekijkt voor huisvestingsmaatschappijen die geconfronteerd worden met een stedelijke armoedeproblematiek. De werking van WoninGent moet slagkrachtiger worden. Volgend en bouwend op het rapport van de visitatiecommissie, starten we dit proces op met een onafhankelijke doorlichting. De stad brengt alle sociale woningmaatschappijen samen, teneinde de inspanningen van de diverse maatschappijen op haar grondgebied af te stemmen, maar ook om van elkaars beste praktijken te leren. Voor het sneller realiseren van nieuwe projecten onderzoeken we bouw- en financieringsvormen die de bouwkosten kunnen drukken.

Iedereen moet op gelijkwaardige wijze toegang kunnen krijgen tot de huurmarkt zonder discriminatie.

We investeren ook in de ontwikkeling en het bouwen van nieuwe, degelijke en goedkope huurwoningen voor inkomensgroepen die zijn aangewezen op het laagste marktsegment van de huurmarkt. Dit gebeurt onder meer via zogent in de stadsontwikkelingsprojecten waar de Stad de contouren kan uittekenen.

We maken het gemakkelijker om nieuwe woonvormen te ontwikkelen. De stadsbouwmeester krijgt het mandaat om deze nieuwe en creatieve woonvormen kenbaar en aantrekkelijk te maken bij ontwikkelaars en particulieren.

Dankzij gerichte premies, advies en begeleiding verbeteren we de basiswoonkwaliteit. We zetten ook een rollend fonds op voor de duurzame renovatie van woningen die gekocht worden door mensen die financieel niet in staat zijn hun woning te renoveren.

Daarnaast blijven we het eenvoudiger maken voor alle Gentenaars om te investeren in het verminderen van hun energieverbruik. Minder energie verbruiken verlaagt immers onmiddellijk de woonkost. We breiden daarom de begeleiding uit van eigenaars, huurders en verhuurders om hun woning energiezuinig te maken. Een specifieke aanpak voor appartementsgebouwen en verenigingen van mede-eigenaars is daarbij nodig.

Het actieplan Kraken blijft deel van het beleid. We leveren extra inspanningen om leegstaande en verwaarloosde panden snel en efficiënt op te sporen en te inventariseren. Wanneer eigenaars echt niet aangezet kunnen worden tot het renoveren en ter beschikking stellen van hun leegstaande woningen, kunnen we als laatste stap overgaan tot onteigening.

Kinderen die de nacht op straat doorbrengen, dat aanvaarden we in Gent niet. De winter- en gezinsopvang voor daklozen wordt daarom uitgebreid volgens het principe Bed, Bad, Brood en Begeleiding (BBB+). Via het *housing first* model zetten we gezinnen op weg om uit de neerwaartse spiraal van hachelijke woonomstandigheden te raken.

We hebben aandacht voor studenten op de woonmarkt, omwille van de nood aan studentenhuisvesting en omwille van de verstoring die dit soms creëert op de woningmarkt.

4. De stad groeit

Nood aan bijkomende ruimte wordt in de eerste plaats opgevangen door verdichting en verweving in die wijken en buurten waar dit kan en aangewezen is. We hanteren het principe van de ruimteneutraliteit zoals geformuleerd binnen *Ruimte voor Gent*: de verhouding tussen harde bestemmingen voor onder meer wonen, industrie en infrastructuur en de zachte bestemmingen zoals natuur, parken en landbouw blijft gelijk.

Binnen die visie gaan we versneld aan de slag met het kwaliteitsvol verdichten en verhogen. Dat levert meer woningen op. Verdichten kan uiteraard niet ten koste gaan van een gepast, stedelijk aanbod aan gezinswoningen, noch van voldoende openbare ruimte en gemeenschapsvoorzieningen. Bestemmingsplannen ouder dan 15 jaar worden aangepast aan *Ruimte voor Gent*.

De voorbije decennia kreeg de 19de-eeuwse gordel een belangrijke opknapbeurt. Dat was absoluut noodzakelijk omwille van de vaak kleine en onaangepaste huizen in die wijken. We werken de komende tien jaar die gordel met stadsvernieuwingsprojecten af met *En Route* aan de Dampoort en *Muide-Meulestede Morgen*. Daarnaast starten we met de Bloemekenswijk en een tweede deel van de Brugse Poort aan en herstructureren en herwaarderen we ingrijpend de wijk Nieuw Gent.

We geven speciale aandacht aan de Rabot-wijk. Deze wijk onderging de voorbije jaren grote veranderingen met een grote impact op de samenhang van de wijk. Met een ruime blik, betrokkenheid en een integrale aanpak willen we samen met de bewoners en handelaars de dynamiek en samenhang in de wijk versterken.

De 20ste-eeuwse gordel kampt dan weer vaak met te grote percelen en woningen die nooit kunnen voldoen aan de hedendaagse normen van comfort en energiezuinigheid. We kunnen deze percelen opnieuw ontwikkelen en verkavelen om zo meer woningen te realiseren. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van woningen die interessant zijn voor gezinnen met kinderen.

Gentenaars krijgen medezeggenschap over elk stadsvernieuwingsproject op buurt- en wijkniveau, en dat al vóór de aanvang van elk deelproject.

Groep Gent behoudt zo veel als mogelijk haar gronden om zo efficiënt mogelijk haar doelstellingen te bereiken, bijvoorbeeld door een zakelijk recht te verlenen aan sociale huisvestingsmaatschappijen

Binnen stadsvernieuwingsgebieden zoeken we naar nieuwe structurele oplossingen in de vorm van zogeheten doorschuifprojecten, in samenwerking met de private sector. Er komen nieuwe woningen in stadsvernieuwingsprojecten voor bewoners van slechte woningen in dezelfde buurt. Die slechte woningen komen dan vrij en kunnen in een volgende fase ofwel worden gerenoveerd ofwel ook vervangen door nieuwe goede woningen.

Slim ruimtegebruik is meervoudig ruimtegebruik. We zetten ook in op tijdelijk gebruik in afwachting van de ontwikkeling en we kijken bij grote ontwikkelingen of er mogelijkheid is voor de stad of andere partners om een deel ervan te gebruiken, bijvoorbeeld voor kinderopvang, een creatieve werkplaats of een wijkbibliotheek. De stadsbouwmeester speelt hierin een belangrijke rol.

De Arsenaalsite wordt verworven en ontwikkeld als toekomstgerichte en duurzame woon- en werkplek.

5. Gent aan het werk

Gent wordt al jaren structureel geconfronteerd met een zogenaamde arbeidsmarktparadox: tal van vacatures raken niet ingevuld, terwijl er toch een werkloosheid is van meer dan 10%. Een efficiënt en modern arbeidsmarkt- en activeringsbeleid ondersteunt Gentenaars om aan de slag te geraken en bedrijven te helpen groeien.

Stad Gent wil het stadsregionaal arbeidsmarktbeleid aansturen. We sluiten in het begin van deze bestuursperiode een *Arbeidspact* met de diverse overheden, de sociale partners, de VDAB, North Sea Port, onderwijsinstellingen en de partners van *Gent Stad in Werking*. Dit pact formuleert doelstellingen, gezamenlijke prioriteiten en acties, en het reikt oplossingen aan die de verschillende partners samen uitwerken en zal bestaan uit verschillende pijlers, overeenkomstig de drempels naar werk en de verschillende fasen van een loopbaan. Ook de jobaanbiedingen in Zeeland worden in deze strategie opgenomen.

We overleggen met de VDAB om een specifieke Gentse, stadsregionale werking uit te bouwen. Daarnaast beogen we een *House of Skills* dat werkenden helpt zich verder te ontplooiën. Op die manier kunnen mensen weerbaarder worden en zich verder ontwikkelen om de uitdagingen van een bewegende arbeidsmarkt aan te gaan.

We bouwen het *Stedelijk Dienstenbedrijf* verder uit, als goede praktijk die doorstroom voorziet. Het *Stedelijk Dienstenbedrijf* wordt de draaischijf van de sociale-economiepoort voor Stad en OCMW voor opdrachten binnen de doelstellingen van Groep Gent. Tegelijkertijd wordt er gezocht naar actieve samenwerking met andere sociale-economiepartners binnen en buiten de Groep Gent met als doel elkaar te versterken en aan te vullen.

Menselijke en economisch heeft de sociale economie een duidelijke meerwaarde. We ondersteunen die daarom volop. Op de UCO-site richten we een *Huis van de Sociale Economie* op en we werken het bedrijventerrein voor sociale economie af.

Racisme en discriminatie zijn altijd onaanvaardbaar, dus ook op de werkvloer of bij sollicitaties. Daarom versterken we de praktijktesten binnen een wetenschappelijke omkadering.

We ontsluiten verder onze haven en andere economische polen of bedrijventerreinen voor werkverkeer onder andere via Max Mobiel en spoorlijn 204.

6. Innovatief ondernemen

De Gentse economie en arbeidsmarkt zijn divers, dynamisch en innovatief. Kenmerkend is dat ze zowel op technologisch als op sociaal-innovatief vlak sterk staat. Onze economische toekomststrategie kiest duidelijk voor meer jobs en toegevoegde waarde binnen een innovatieve, klimaatneutrale en duurzame economie. De uitdagingen op het vlak van onder meer grondstoffen, energie, tewerkstelling en korte keten zien we vooral als het begin van een nieuwe dynamiek. We voorzien proeftuinen voor nieuwe economische concepten samen met bedrijven, kennisinstellingen, overheden, burgerplatformen en middenveldorganisaties.

We versterken en verduurzamen de maakeconomie, bieden ruimte, bevorderen samenwerking met kennisinstellingen en maken haar circulair. Circulaire economie biedt immers kansen voor de maakeconomie, maar evenzeer voor de handel en de tewerkstelling. Een van de middelen om dit te bereiken is een actief acquisitiebeleid waarbij we zelf op zoek gaan naar maakbedrijven om zich te vestigen op de bedrijfsterreinen.

Het bestaande *startup- en scale-upbeleid* wordt versterkt. We ondersteunen sociaal-innovatieve vormen van ondernemerschap en verankeren ze lokaal. De startersfabriek en het Wintercircus spelen hierin een cruciale rol. We kiezen resoluut voor Gent als technologische hoofdstad van Europa.

Organisaties en instrumenten die hefboven bieden voor economische ontwikkeling worden beter op elkaar afgestemd. We richten de *Ghent Economic Board* op voor overleg tussen het stadsbestuur en belangrijke betrokkenen zoals de Universiteit, de Haven, de Vlaamse en federale overheid en de werkgevers- en werknemersorganisaties en andere relevante stakeholders.

De Gentse middenstand en horeca zijn onmisbaar voor een bruisend en authentiek Gent. Ze hebben een belangrijke plaats in onze stad en verdienen onze ondersteuning. PuurGent is de trekker van het middenstandsbeleid en verbreedt haar werking naar de hele stad.

Lokale besteding versterkt onmiskenbaar de Gentse middenstand en als stadsbestuur willen we die lokale besteding stimuleren. We onderzoeken hoe we een Gentse stadsmunt ter ondersteuning van de lokale handelaars kunnen invoeren. Deze Gentse munt kan gebruikt worden door burgers, lokale handelaars en de lokale overheid om aan elkaar te betalen.

Lokale handelaars en markten zijn essentieel voor de leefbaarheid en gezelligheid van onze wijken. Winkelstraten buiten het centrum worden opgewaardeerd in samenspraak met de handelsverenigingen, de handelaars en de bewoners. Dit om de concurrentie met online shoppen beter te kunnen aangaan.

North Sea Port blijft kiezen voor jobs en toegevoegde waarde, eerder dan tonnenmaximalisatie en wil een voortrekker zijn wat betreft duurzaamheid en innovatie. Rekening houdend met de internationale klimaatdoelstellingen, trekken we voluit de kaart van de ontwikkeling van een waterstofcluster, het hergebruik van afvalstromen en de recyclage van CO en CO₂ tot nuttige grondstoffen. Biomassa kan een aanvullende rol spelen, als ze afkomstig is van reststromen.

7. Vlot en veilig door Gent

Het nieuwe autovrij gebied wordt kwalitatief en aangenaam ingericht, zodat het duidelijker wordt dat auto's hier te gast zijn en dat de weg voorbehouden is aan fietsers en voetgangers. Het weren van doorgaand verkeer en het verhogen van de leefkwaliteit is de leidraad bij de opmaak van verkeersplannen voor de woonkernen in de deelgemeenten. Ook daar willen we de leefkwaliteit fors verhogen. We zijn er van overtuigd dat een inrichting van het openbaar domein op maat van kinderen en ouderen noodzakelijk en kwaliteitsvol is voor elke Gentenaar.

Gent heeft meer zeggenschap nodig in de investeringen en de exploitatie van het openbaar vervoer. Daarom pleiten we voor een eigen stadsregionaal vervoersbedrijf. We maken versneld werk van een verdere vertramming. We pleiten er bij de NMBS en De Lijn voor om samen een echt voorstadsnet uit te bouwen, waarbij de lokale treinstations zoals Wondelgem, Drongen en Gentbrugge volwaardig deel uitmaken van het openbaartransportnet. Lijn 204 is daar een belangrijk onderdeel van. We vragen ook om te kijken om bijkomend de treinstations Muide en The Loop op te starten. We dringen ten stelligste aan dat de stations Gent-Sint-Pieters en Gent-Dampoort hun broodnodige renovatie volledig krijgen.

We bouwen versneld voort aan het regionale netwerk van fietssnelwegen voor lange afstand ook in het havengebied, en aan comfortabele invalroutes naar de binnenstad onder meer door de aanleg van fietsstraten, en fietsverbindingen naar en tussen de deelgemeenten. We leggen meer fietsparkeerplaatsen en fietsonderdoorgangen aan.

Ook voetgangers worden niet vergeten. We verbeteren in alle wijken de voetpaden en zorgen voor kwalitatieve trage wegen.

We verlagen de parkeerdruk in de wijken en deelgemeenten door in te zetten op duurzame mobiliteit, een ruimer netwerk van autodelen en ontwikkeling van buurtparkings onder andere via een parkeermakelaar om zo het evenwicht tussen het aantal bewonersvergunningen en parkeerplaatsen op straat te herstellen. Door parkeerplaatsen op straat te vervangen door buurtparkings, maken we ruimte vrij voor meer groen in de stad en ontmoetingsplekken. Buurtparkings kunnen halfondergronds gebracht worden, zodat ook zo extra ruimte beschikbaar wordt om bijvoorbeeld speelplekken te creëren. Ook werken we verder aan de uitrol van de P&R-gordel rond Gent. Zo komen er in Sint-Amandsberg, Gentbrugge, The Loop, Wondelgem (R4) en aan de Drongensesteenweg komt er bijkomende P&R-infrastructuur. In het kader van het herdenken van de B401 creëren we een nieuw portaal tot Gent met een snelle en performante shuttleverbinding in de oksel van de E17 en de B401. Waar De Lijn niet voldoende verbinding met het stadscentrum kan voorzien, organiseren we die zelf. Al deze maatregelen zullen leiden naar een lagere nood aan parkeerplaatsen binnen en buiten de R40.

Voor het zuiden van Gent bouwen we alternatieven uit voor bedrijven en werknemers via het mobiliteitscoördinatiecentrum. We verhogen de begeleiding voor bedrijven bij de opmaak en uitvoering van bedrijfsvervoersplannen.

In alle kernwinkelgebieden, zowel in de binnenstad als in de deelgemeenten, en in de zogenaamde schakelstraten, voorzien we shop&go plaatsen voor kortparkeren, die gehandhaafd worden met automatische sensoren.

We dringen bij Vlaanderen aan op de snelle realisatie van enkele *missing links*, zoals de Sifferverbinding en de aanleg van de nieuwe Meulestedebrug en de Verapazbrug, die de Dampoort ingrijpend moeten ontlasten. Het verkeersknooppunt Dampoort wordt in een tunnel gestoken om doorgaand verkeer veilig te scheiden van lokaal bestemmingsverkeer. Tot slot verleggen we het doorgaand verkeer in het zuiden van het havengebied van de New Orleansstraat naar de Port Arthurlaan, zodat er een duidelijke scheiding ontstaat tussen de woongebieden in Meulestede en het havenverkeer. Om de leefkwaliteit te verbeteren in Gentbrugge pleiten we voor de ondertunneling van de E17. Eenmaal de Vera Pazburg gerealiseerd is, wordt de status van de Blaisantvest herbekeken.

Taxi's worden volledig elektrisch tegen 2025. Voor een vlot openbaar vervoer, dringen we bij De Lijn aan op de vertramming van lijn 7 die in combinatie met lijn 4 zorgt voor een *circle line* in Gent

Gent is een grote onderwijsstad die veel schoolverkeer met zich meebrengt. Om de veiligheid van onze scholieren en studenten te verhogen, richten we schoolstraten in en maken we de ruimere schoolomgeving autoluw en fietsveilig. We bekijken of we ook schoolvervoer via water kunnen organiseren.

Zich vlot kunnen verplaatsen, is voor elke Gentenaar en Gent-gebruiker belangrijk. We blijven streven naar klantvriendelijkheid, gebruiksgemak en kwaliteitsverbeteringen op het vlak van verkeer, bewegwijzering en parkeren.

Tot slot maakt het stadsbestuur in overleg met de politie de komende zes jaar van de verkeersveiligheid een topprioriteit. We vergroten de hoffelijkheid tussen alle weggebruikers in het verkeer door meer campagnes en handhaving.

8. Natuur en water in de stad

Onze stad heeft meer natuur, groen en water nodig. Niet alleen om Gent aangenamer te maken, ontmoeting en sociale cohesie te bevorderen, maar ook om de stad klimaatrobuust te maken en de luchtkwaliteit te verbeteren. Parken en parkjes zijn de tuinen van alle Gentenaars. De *groennorm* die bepaalt dat binnen een wandelafstand van 400 meter minstens 10 m² groen aanwezig moet zijn in een park dat minstens 1 ha groot is, wordt stap voor stap gerealiseerd. We geven daarbij prioriteit aan dichtbebouwde woonwijken. Het geplande RUP Groen zal integraal worden uitgevoerd.

We vergroenen de Gentse straten en pleinen met extra straatbomen, groenzones, groene gevels, bijkomende geveltuintjes en groenslingers. We investeren in bijkomende wijkparken, versterken de grotere parken en bouwen de groenpolen verder uit. Gronden van Groep Gent met bestemming natuur, park of bos worden op het moment dat ze vrijkomen zo veel mogelijk gebruikt voor natuur of bos. Het volledige terrein in de Driemasterstraat in Wondelgem wordt een volwaardig wijkpark. Het project Moevaertvallei zal stap voor stap worden uitgerold.

Groen en water zorgen ook voor afkoeling in de stad. In de toekomst wordt dit nog belangrijker in de strijd tegen de klimaatopwarming en het stedelijk hitte-eilandeffect. Het

waternetwerk in Gent is bepalend voor een goede stedelijke ontwikkeling. De ruimte op en aan het water kan verschillende functies naast elkaar vervullen: vervoer en transport, recreatie, landschap en beleving, natuur en groen, ecologie, wonen... Onze blauw-groene assen verdienen daarom versterking. Het behoud van de open ruimte in de valleien van onze rivieren en stromen wordt een dwingende randvoorwaarde bij bouwprojecten.

Wateroverlast voorkomen we door water vast te houden aan de bron. Naast voldoende natuurlijke infiltratiemogelijkheden zijn ook innovaties als groendaken, waterpleinen en alternatieve vormen van bovengrondse en ondergrondse waterberging van het grootste belang voor de verdere ontwikkeling van de stad. De verhardingsgraad moet omlaag.

9. Gent, duurzaam en klimaatneutraal

Luchtkwaliteit is belangrijk voor elke Gentenaar. Vanaf 2020 wordt een lage-emissiezone (LEZ) ingevoerd, in een zone die samenvalt met de zone 30 binnen de R40, waarin de meest vervuulende (diesel)auto's worden geweerd. Dit is een eerste belangrijke stap om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. De LEZ wordt uitgebreid naar alle woongebieden binnen de R4, en zelfs naar het Havengebied. De invoering van de LEZ wordt gekoppeld aan een pakket van begeleidende sociale maatregelen. Burgers zullen kunnen kiezen uit een breed pallet van compensaties onder de vorm van een mobiliteitsbudget. We ontsluiten een netwerk van meetpunten om de luchtkwaliteit op te volgen. GentLevert wordt verder uitgebouwd om koerierverkeer te verminderen.

De Stad neemt, samen met andere openbare diensten zoals Ivago, De Lijn en de nutsmaatschappijen, het voortouw in het omvormen van hun wagenpark naar duurzame alternatieven met brandstof zoals elektriciteit, waterstof en CNG voor die toepassingen waar elektriciteit en waterstof geen alternatief is.

Tegen 2050 maken we Gent klimaatneutraal. Dit langetermijnengagement werd in een concrete doelstelling gevat: -40% CO₂-uitstoot tegen 2030. Het nieuwe IPCC-rapport toont aan dat we deze doelstellingen in de toekomst misschien nog moeten aanscherpen. Als Gent zijn klimaatdoelstellingen wil halen, zullen we ook aardgas als energiebron moeten vervangen. In eerste instantie voor wonen en de dienstensector, daarna ook voor transport en industrie. Nieuwbouwwijken worden daarom niet meer op aardgas aangesloten. We breiden het bestaande verwarmingsnet uit en zorgen voor nieuwe netten, zodat de restwarmte van industriële processen of afvalverwerking kan dienen om woningen te verwarmen. Ook andere alternatieven zoals energie uit zon en bodem worden volop benut. We werken actief mee aan proefprojecten, zoals een waterstoffabriek in de Gentse Haven en andere waterstofprojecten. We rollen verder een netwerk van elektrische laadpalen uit. We richten een duurzaamheidsloket op waar particulieren, organisaties en bedrijven terecht kunnen voor advies en ondersteuning.

Onze lokale voedselstrategie is een van de pijlers van ons lokaal klimaatbeleid. We zetten in op duurzame landbouw, waarbij we ons in de eerste plaats richten op de korte keten en stadsgerichte landbouw. Op die manier brengen we consument en producent opnieuw met elkaar in contact. We gaan voedselverspilling tegen en hergebruiken voedselafval maximaal als grondstof.

Als stadsbestuur geven we het goede voorbeeld door al onze gebouwen met geschikte daken te voorzien van zonnepanelen. We betrekken de Gentenaars hierin. Onze openbare verlichting wordt zuiniger door versneld over te schakelen op led en door ze te dimmen en te doven waar en wanneer dat kan. We trekken deze inspanningen ook door naar bedrijven en grote instellingen, naar analogie met projecten als *Green Track* met de cultuursector. We stimuleren de Gentenaars om zelf producent te worden van duurzame energie door aan te sluiten bij energiecoöperaties of door particuliere investeringen. We zijn een slimme stad. We investeren verder in slimme vuilbakken, stimuleren werfverkeer via water en onderzoeken de mogelijkheid naar afvalophalingen via water.

Gentenaars hebben baat bij een ambitieus klimaatbeleid. Het informeren, sensibiliseren en verder ondersteunen van onze burgers om hun woning te renoveren is niet alleen belangrijk om onze klimaatdoelstellingen te halen, maar verhoogt ook hun wooncomfort en verlaagt de energiefactuur. We besteden daarbij specifiek aandacht aan sociaal zwakkere groepen.

We rollen de fossielvrije en duurzame beleggingsstrategie van Stad Gent verder uit naar de volledige Groep Gent.

We werken aan een afvalarme stad met een minimum aan grondstoffenverspilling en bespoedigen de transitie naar een circulaire economie. We kiezen resoluut voor afvalarme en duurzame evenementen zonder wegwerpbekers. We verhogen de inzet van Ivago, politie en stadsdiensten op de drie sporen van het afvalbeleid: sensibiliseren, opruimen en handhaven. We blijven strijden tegen zwerfvuil en sluikestorten. Voor Ivago betekent dit het doortrekken van *Meer geel op straat*.

10. Schoolgaan in Gent

Niets in onze samenleving is belangrijker voor de toekomstige generaties dan goed onderwijs. Onderwijs geeft mensen de middelen en mogelijkheden om zich te ontplooiën, om een vrij en bewust burger te zijn in de samenleving. Onderwijs en kinderopvang zijn kerntaken van de overheid. Stad Gent en de Vlaamse overheid zetten samen hun schouders onder deze uitdagingen.

Uitmuntend onderwijs laat elk kind schitteren. Zowel wie extra hulp nodig heeft als wie vooroploopt. Dit onderwijs op maat is een grote opdracht voor leerkrachten vandaag. De Stad steunt de leerkrachten voluit zodat zij zich kunnen richten op hun kernopdracht: lesgeven. Daarbij kunnen zij rekenen op de expertise en hulp van het *Onderwijscentrum Gent*. Dat is er voor alle Gentse scholen en zet onder meer in op innovatieve onderwijsorganisatie zoals kangoeroeklassen.

Vanuit het *Onderwijscentrum Gent* worden ook cijfers over het Gentse onderwijs verzameld en gebruikt voor een gerichte aanpak van spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. We houden de strijd tegen spijbelen aan en bekijken hoe betere resultaten kunnen boeken.

Scholen zijn ingebed in een breed netwerk. Via brede school en samenwerking met sport, cultuur, jeugdwerkwijzenwerk en buitenschoolse kinderopvang komt er in elke wijk een breed naschools

activiteitenaanbod tot stand waar ook andere netten kunnen aan deelnemen. We rekenen erop dat de Vlaamse overheid hierin een partner is.

Volgens de Vlaamse capaciteitsmonitor dienen in Gent tegen 2024 nog 1912 plaatsen in het basis- en 4268 plaatsen in het secundair onderwijs bij te komen. Daartoe breidt het stedelijk onderwijs gericht verder uit en voeren we samen met de andere onderwijsnetten en Vlaanderen een Gents masterplan capaciteit uit. Door een capaciteitsuitbreiding en door het online aanmelden te verfijnen, geven we ouders maximale vrije schoolkeuze zonder daarbij de inspanningen voor een sociale mix uit het oog te verliezen. Er komen extra inspanningen om de eigen scholen te renoveren.

Ook de kinderopvang wordt verder uitgebreid in functie van de demografische groei van onze stad. Gent blijft hierin een voortrekkersrol spelen en zet in op inclusie en kwaliteit.

Kennis van het Nederlands is een absolute vereiste om mee te kunnen in de klas en in de samenleving. De eerste levensjaren zijn cruciaal voor taalverwerving. Daarom stimuleren we ouders om hun kinderen naar de kleuterschool te sturen vanaf 3 jaar. Ouders wiens kinderen niet zijn ingeschreven, spreken we rechtstreeks aan per brief, telefonisch of met een huisbezoek door de brugfiguren. De werking met brugfiguren wordt uitgebreid.

Studenten vormen mee de stad. Universiteitssteden zijn per definitie broeihaarden van kennis en creativiteit, en aanwezigheid van studenten zorgt voor leven in de stad en geeft veel kansen aan de stad. Tegelijk hebben we oog voor de impact van de snelle groei van het aantal studenten in Gent. Daarom versterken we onder meer de ondersteuning via de studentenambtenaar.

11. Gent vecht tegen armoede

Alle Gentenaren moeten voldoende kansen krijgen om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Een ambitieus sociaal beleid is een gedeelde verantwoordelijkheid van alle beleidsdomeinen. Er komt een stadsbrede strategie voor sociale stijging. Gent is zo een fabriek van kansen.

Kinderen verdienen een onbekommerde jeugd. Dat betekent een jeugd zonder armoede. Kinderarmoede niet aanpakken leidt bijna automatisch tot generatiearmoede. Het onderwijs speelt een belangrijke rol in het emanciperen van mensen. Daarnaast kan via onderwijs kinderarmoede opgespoord worden.

Scholen moeten een plek zijn waar kinderen zich veilig en geborgen voelen. En waar elk kind tot leren komt, ongeacht hun thuissituatie. Het project "*Kinderen Eerst*" dat armoede op school opspoorde en aanpakt, wordt alvast in het stedelijk onderwijs veralgemeend. Via kostenbeheersing en andere maatregelen zetten we stappen in de richting van een maximumfactuur in het stedelijk onderwijs. Zo wordt de schoolrekening nooit een belemmering voor de studiekeuze. We slaan de handen in elkaar met partners op wijkniveau om gezinnen in armoede sneller te kunnen bijstaan.

We verfijnen het huidige systeem van aanvullende financiële steun. Voor gezinnen met kinderen in een preciaire situatie, werken we een bijkomend pallet van ondersteunende maatregelen uit,

bijvoorbeeld voor schoolmaaltijden of mobiliteit. Het OCMW zorgt voor automatische rechtentoekenning zodat Gentenaars die recht hebben op financiële steun deze effectief krijgen.

We ondersteunen Gentenaars die dat nodig hebben bij de afbouw van hun schulden en vermijden zo dat ze bijkomende schulden maken. Voor inwoners met schulden bij de Stad handelen we volgens het principe “*eenheid van schuld*”: als blijkt dat mensen ernstige financiële problemen hebben, worden met hun akkoord de schulden gebundeld om bijkomende kosten te vermijden.

Ook het mobiliteitsbeleid wordt afgestemd op kwetsbaren in onze samenleving. Betaalbaarheid en toegankelijkheid zijn daarbij essentieel.

We verkleinen de gezondheidskloof door in te zetten op lokale zorgnetwerken en eerstelijnspsychologen. Om de medische kosten voor mensen in armoede te beperken, passen we het derdebetalerssysteem automatisch toe. We breiden de wijkgezondheidscentra uit. AZ Jan Palfijn blijft als openbaar ziekenhuis voor iedereen toegankelijk voor de tweedelijnsgezondheidszorg.

Mensen in armoede moeten ook volwaardig kunnen participeren aan het stadsleven.

We willen een echt geïntegreerd model waarbij straathoekwerk, buurtwerk, OCMW, sociale regisseurs, politie en welzijnsorganisaties met elkaar overleggen en een geïntegreerd traject op maat ontwikkelen. Het *outreaching werken*, waarbij men mensen niet naar de voorzieningen haalt, maar zelf naar mensen toestapt, wordt versterkt, onder meer door te werken met een trajectcoach.

In de strijd tegen armoede kijken we ook naar de rest van de wereld. *Fair Trade* blijft een speerpunt in ons beleid van internationale solidariteit. Als historische textielstad blijven we zowel Gentenaars, als lokale handelaren en verkopers warm maken voor eerlijke mode en textiel. Zelf doen we dat door de kledij van de Groep Gent te verduurzamen. Ook voor andere sectoren bekijken we hoe we een duurzaam aankoopbeleid kunnen voeren.

12. Iedereen anders, allemaal Gentenaar

Onze Gentse samenleving is superdivers. Dit is een positieve kracht voor de stad. Samenleven biedt ons enorme kansen om ons gezamenlijke welzijn te verbeteren, maar het zorgt ook voor wrijvingen. We gaan voor een open en solidaire stad en versterken wat ons verbindt. We maken werk van integraal toegankelijke dienstverlening met zoveel mogelijk maatwerk. We ondersteunen emancipatie binnen diverse gemeenschappen en moedigen dialoog aan.

We omarmen meertaligheid en meerlagige identiteit. Gent blijft het voortouw nemen in de strijd tegen racisme en discriminatie. Onze stad omarmt complexloos de superdiversiteit.

Om discriminatie op te sporen en aan te pakken voeren we in samenwerking met academische partners praktijktesten en *mystery shopping* uit.

Onze stad richt de blik op de wereld. De haven, de universiteit en vele bedrijven trekken mensen van over de hele wereld aan. Gent wil een open stad zijn, waar iedereen zich welkom voelt, zowel expats die zich hier voor korte tijd vestigen als mensen die hun hele toekomst in Gent willen uitbouwen.

Los van statuut of traject waar nieuwkomers in zitten is het belangrijk dat iedereen verbinding maakt met de Gentse samenleving.

We zorgen ervoor dat in de stadsdiensten en bij de politie de diversiteit van de Gentse samenleving weerspiegeld is.

13. Blauw meer op straat

De Gentse Flikken hebben een lange traditie van gemeenschapsgerichte politiezorg en nabijheid. Door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken en aanspreekbaar voor de bevolking, houdt de politie voeling met de ganse samenleving. We willen dus volop de kaart trekken van digitalisering en wijkwerking, zowel in de bereikbaarheid van de commissariaten als in de aanwezigheid van de wijkpolitie in het straatbeeld, onder meer door voet- en fietspatrouilles. Onze politie is gemakkelijk en vlot aanspreekbaar. De wijkagent is door de Gentenaar gekend.

De politie communiceert snel en helder over haar werking en acties met de Gentenaar.

Veiligheid is een basisrecht voor alle Gentenaars en moet overal gegarandeerd zijn. Alle criminaliteit en alle overlast moet telkens met aangepaste, proportionele en adequate middelen worden aangepakt. Preventie en sensibilisering zijn uitermate belangrijk, daar start alles mee. Wie toch de wet overtreedt en/of het samenlevingsklimaat verzuurt, moet weten dat er sancties volgen. Het handhaven van verkeersveiligheid is essentieel in het leefbaar houden van onze wijken en onze stad. En we helpen ook actief mee aan het bestrijden van de georganiseerde bedelarij, de illegale economie en andere economische misdrijven. We pakken overlast en sluikstorten kordaat aan. Discriminatie tekent levens. Daarom blijven we onverminderd inzetten op de bestrijding van alle vormen van discriminatie.

Met betrekking tot het operationeel kader van ons Gents politiekorps gaan we in overleg met de korpschef. We dringen er bij de federale overheid op aan om de KUL-norm te herzien. We blijven inzetten op de realisatie van een nieuwe kazerne.

De ANPR-camera's worden actief gebruikt om geseinde en onverzekerde voertuigen op te sporen. Verder kunnen de huidige camera's gebruikt worden voor *crowd control* bij evenementen en voor slachtoffernazorg.

We beschouwen de Gentenaars als belangrijke partners, zeker wat betreft de aanpak van samenlevings- en veiligheidsproblemen die leiden tot overlast, polarisering en radicalisering.

14. Gent ontdekken en beleven

Gent profileert zich al jaren als stad van kennis en cultuur, toegankelijk voor iedereen. Het stadsbestuur blijft investeren in de artistieke ruggengraat van onze stad. Zowel artistieke creatieplekken als makers verdienen onze steun.

We wekken culturele interesse al op jonge leeftijd op, door samenwerking met onderwijs en het ondersteunen van kinder- en jeugdtheater. We investeren in meer diversiteit van zowel aanbod als publiek. Bovenal zorgen we ervoor dat iedereen aan het rijke cultuurleven kan deelnemen, onder meer via het gebruik van de UiTPAS. Naast het unieke loket voor vrije tijd op de Zuid-site zorgen we ervoor dat in het kader van de wijkgerichte dienstverlening mensen in de wijk ook hun weg in het vrijetijdsaanbod vinden.

We zetten in op meer en beter gedeeld gebruik van culturele infrastructuur, grondige renovatie en bijkomende infrastructuur, ook in de wijken en deelgemeenten.

Ook voor sport doen we dat met aandacht voor de ruime diversiteit aan sporten en sociaal-sportieve praktijken. De bouw van buurtsporthallen in Ledeberg, Sint-Denijs-Westrem en de Oude Dokken moet hiaten in het sportaanbod opvullen. In het georganiseerd sporten investeren we in gekwalificeerde trainers, laagdrempeligheid, structurele coördinatie van het jeugdbeleid tussen top- en amateurclubs. We moedigen clubs aan om te investeren in G-sport.

Gent is een kindvriendelijke stad. We voorzien speel- en ontmoetingsplekken in alle wijken van de stad. We investeren meer in *outreaching* jeugdwelzijnswerkers op straten en pleinen. We voorzien in goede en veilige infrastructuur voor het jeugdwerk

De voorbije jaren werd Gent steeds levendiger. De vele evenementen geven een grote uitstraling aan onze stad. Om de leefkwaliteit van de binnenstad te beschermen, kiezen we bij evenementen voor kwaliteit boven kwantiteit en verminderen daarbij het aantal evenementen. We rollen een pleinscenografie uit. De Winterfeesten worden een week ingekort.

We kiezen resoluut voor kwaliteitsvolle, afvalarme en duurzame evenementen. De voorbije jaren werd de organisatie van de Gentse Feesten bijgestuurd. Ook de komende jaren willen we op deze weg verder gaan. Het aanbod op de centrumpleinen en de parken moet gratis en toegankelijk blijven. Tegelijk versterken we de diversiteit binnen de feesten.

De stad moedigt de verschillende cultuurpartners in Gent aan zich te organiseren in een *last minute ticket booth*.

Ook het groeiende toerisme is goed voor de economie, maar zet ook druk op de stad. We beperken het aantal nachten dat informele logies in privéwoningen kunnen verhuurd worden. Kwaliteitsvol toerisme met respect voor onze levendige stad, is zowel voor de toerist als voor de Gentenaar een meerwaarde. Stad Gent zet zich daar volop voor in. Ook het congresstoerisme is belangrijk voor onze stad. We willen meer topcongressen aantrekken die passen binnen de strategische doelstellingen van de stad.

Met enkele grote culturele werven zetten we Gent nog meer op de culturele kaart van Vlaanderen om zo de stad te ontdekken en te beleven. Met Gent ambiëren we om Europese Jeugdhoofdstad 2024 en Europese culturele hoofdstad 2030 te worden. We dringen bij de Vlaamse overheid aan voor het behoud en de verdere uitbouw van de werking van de Gentse opera.

15. Bevoegdheidsverdeling

Dit ambitieuze project wordt gedragen door Open VLD, Groen, sp.a en CD&V.

Open VLD levert de burgemeester en twee schepenen. Groen vaardigt 4 schepenen af en deelt een 5de schepen met sp.a. De socialisten hebben daarnaast nog twee andere schepenen. CD&V vervolledigt het college met een schepen.

Naast de burgemeester neemt Open VLD de bevoegdheden Economie, Ondernemen, Handel, Sport en Haven op zich en Stadsontwikkeling, Ruimtelijke Planning en Cultuur.

De groene schepenen krijgen de bevoegdheden Mobiliteit, Openbare Werking, Architectuur en Stedenbouw; Onderwijs, Opvoeding, Jeugd en Werk; Milieu, Energie, Klimaat en Wonen; en ten slotte Personeel en Toerisme.

Voor sp.a zijn de pakketten Voorzitterschap BCSD, Welzijn en Financiën; en Openbaar Groen, Beleidsparticipatie, Cocreatie en Buurtwerk.

De bevoegdheden Feesten en Facility Management worden de eerste drie jaar beheerd door sp.a, de laatste drie jaar door Groen.

CD&V neemt Burgerzaken en Protocol op zich.

Groen en Open VLD delen het voorzitterschap en ondervoorzitterschap van de gemeenteraad.